

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 16C/245/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113230433
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Vladimír Kotus
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2015:7113230433.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudcom JUDr. Vladimírom Kotusom, vo veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária Korytár, s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, proti žalovanému E. V., Z., X.XX.XXXX, B. X. XXXX/XX, A., v konaní o zaplatenie 147,33 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 115,95 eur spolu s úrokom z omeškania 5,50% ročne od 15.10.2013 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi 16,50 eur trov konania a 58,58 eur trov právneho zastúpenia na účet Advokátskej kancelárie Korytár, s.r.o., všetko v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 5.11.2013 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť mu istinu vo výške 147,33 eur, s úrokom z omeškania 0,0240% denne zo sumy 123,95 eur od 15.10.2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobca uviedol, že dňa 5.8.2011 uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu, ktorou sa zaviazal žalovanému poskytnúť úver vo výške 208,34 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky v pravidelných mesačných splátkach.

V jednotlivých mesačných splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, prípadne úhrada za poistenie. Dňa 17.7.2012 žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 135,95 eur. Dlžná suma ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 147,33 eur a pozostáva z istiny 109,50 eur, úrokov 6,20 eur, poistenie Bill protection 8,25 eur, upomienka II 12 eur, úrok sankčný z omeškania 6,06 eur, dopočet k žalobe 5,32 eur.

Žalovaný sa napriek riadnemu doručenie žaloby k žalobe nijako nevyjadril, pojednávania sa bez žiadneho ospravedlnenia nezúčastnil, preto súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. vec prejednal bez jeho prítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to úverovou zmluvou, úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. informáciami o poistení, splátkovým kalendárom, výzvou k úhrade dlhu - pokusom o zmier a zistil tento skutkový stav veci:

Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vznikol na základe úverovej zmluvy zo dňa 5.8.2011, podľa ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 208,34 eur na nákup spotrebného tovaru, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 10 mesačných splátkach po 24,79 eur, vždy do 14 dňa v kalendárnom mesiaci, s úhradou prvej splátky do 5.9.2011. Úverová zmluva obsahovala údaj RPMN 42,17% a ročnú úrokovú sadzbu 22,08%

Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, preto ho žalobca dňa 17.7.2012 vyzval na úhradu dlžnej sumy 135,95 eur.

Podľa splátkového kalendára žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 131,95 eur. Zo splátkového kalendára vyplýva, že žalovaný uhradil 5 splátok po 24,79 eur, ktoré boli zaúčtované na istinu, úroky, poistenie a upomienky. Dňa 12.9.2011 bol žalovanému vyrubený poplatok za upomienku I vo výške 4 eur, ktorý uhradil 20.9.2011, dňa 19.12.2011 bol žalovanému vyrubený poplatok za upomienku I vo výške 4 eura, ktorú žalovaný uhradil spolu so splátkou úveru dňa 18.1.2012. Dňa 30.1.2012 žalobca vyúčtoval žalovanému upomienku II vo výške 12 eur, ktorú žalovaný neuhradil. Dňa 11.5.2012 žalovaný zaplatil splátku vo výške 24,79 eur.

Podľa § 52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka platného v rozhodnom čase (ďalej len OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3,4 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

Podľa Hl. 5 § 1 úverových zmluvných podmienok (ďalej len „ÚP“) klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v ÚZ. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v ÚZ. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu, je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie (ďalej iba splátka) ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak.

Podľa HI. 7 § 3 ÚP je klient povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že: a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky podobu dlhšiu ako 3 mesiace, b) uviedol nepravdivé údaje, c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ, z týchto ÚP alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ, d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnávacie konanie na majetok klienta.

Podľa HI. 7 § 6 ÚP v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a, b, c § 3 tejto hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Podľa HI. 17 § 3 ÚP v prípade omeškania úhrady splátky, splátky RÚ I. či RÚ II. alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 7. §6, je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania v zákonnej výške. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky úveru dlhšie ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15% a v prípade splátky RÚ I. či RÚ II 8% z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto ÚP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute (za škodu vzniknutú spoločnosti sú považované najmä náklady uhradené spoločnosťou externým agentúram spolupracujúcim so spoločnosťou na vymáhaní dlžnej pohľadávky, súdene rozhodcovské/arbitrážne poplatky atd. s tým, že spoločnosť je oprávnená stanoviť výšku týchto poplatkov v sadzovníku paušálne) Spoločnosť je oprávnená a klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4,- eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Upomienku je spoločnosť oprávnená poslať taktiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, sms správ a internetu. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu, úrok z omeškania či poplatok za upomienku klientovi celkom alebo čiastočne odpustiť.

Nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá medzi žalobcom, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaným v postavení spotrebiteľa, súd posudzoval skúmaný zmluvný vzťah ako spotrebiteľskú zmluvu. Ak teda konal žalobca v rámci svojej obchodnej respektíve podnikateľskej činnosti, uvedená zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka.

Súd mal za preukázané, že dňa 5.8.2011 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej mu žalobca poskytol peňažné prostriedky na kúpu tovaru vo výške 208,34 eur. Tie sa žalovaný zaviazal vrátiť v 10 mesačných splátkach, vo výške 24,79 eur vždy k 14 dňu príslušného mesiaca. Prvá splátka mala byť uhradená do 5.9.2011. Celkovo mal žalovaný zaplatiť žalobcovi sumu 247,90 eur. Fixná výška úrokovej sadzby bola dohodnutá vo výške 22,08%, s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 42,17 %.

Súd preskúmal, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky. Z úverových podmienok vyplýva zmluvná pokuta vo výške 15 %, prípadne 8 % z každej omeškanej splátky alebo jej časti, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní a spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4,- eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Toto ustanovenia (HI. 17 § 3 ÚP) o zmluvnej pokute Okresný súd Skalica vo svojom rozhodnutí zo dňa 7.8.2014 sp. zn. 5C/367/2013 vyhlásil za neprijateľnú podmienku.

V odôvodnení poukázal na to, že ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ a ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvné pokuty boli dojednané v rámci úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive a spotrebiteľ si zmluvnú pokutu individuálne nedojednal, nakoľko zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné

podmienky nemôžu ovplyvniť. Podmienky, za ktorých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa. V predmetnej úverovej zmluve, teda najmä v úverových podmienkach bol za to isté porušenie povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih a to jednak úrok z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody a taktiež aj právo navrhovateľa od zmluvy odstúpiť a požadovať zaplatenie celého úveru, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach žalobcu a žalovaného. V danom prípade nebola splnená ani písomná forma dohody o zmluvnej pokute, keď úverové zmluvné podmienky neboli žalovaným podpísané, a z toho dôvodu je dohoda o zmluvnej pokute neplatná. Súd posúdil ako neprijateľnú podmienku ustanovenie úverových podmienok Hlavy 17 §3, podľa ktorej sa žalobca so žalovaným dohodli, že žalobca je oprávnený účtovať na ťarchu žalovaného poplatok za upomienku vo výške 4 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách.

Zo splátkového kalendára súd zistil, že žalobca celkom vyúčtoval žalovanému 2 upomienky vo výške 4 eur, ktoré žalovaný uhradil a jednu upomienku vo výške 12 eur, ktorá zo strany žalovaného nebola zaplatená. Podľa splátkového kalendára zaplatené splátky boli započítané čiastočne na istinu spolu s úrokom a tiež boli započítané na poplatok za upomienku. Súd považoval za neprijateľné, aby žalovaný v postavení spotrebiteľa znášal akékoľvek výdavky žalobcu spojené s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca dokonca určil pevnou sumou, čo je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa. Výška tohto poplatku je nielen v rozpore s ustanoveniami na ochranu práv spotrebiteľa, ale aj proti dobrým mravom, keďže výška tohto poplatku nie je ničím odôvodnená a niekoľkonásobne prevyšuje poštovné, ktoré navrhovateľ v skutočnosti zaplatil. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporcovi takéto upomienky vôbec zasielal. Vzhľadom na to, že súd považuje ustanovenie hlavy 17 § 3 úverových zmluvných podmienok za neprijateľné podmienky a teda absolútne neplatné, súd nemohol akceptovať to, že žalobca započítal časť splatenej sumy na upomienky 2x vo výške 4 €, a preto súd aj túto sumu započítal na istinu úveru v súlade ustanovením § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak, keďže nie je možné, aby veriteľ určoval na čo bude platba od odporcu zaúčtovaná. S poukazom na hore uvedené žalobca nemá ani nárok na zaplatenie upomienky vo výške 12 eur.

Podľa splátkového kalendára žalovaný uhradil žalobcovi 5 splátok po 24,79 eur a 2x 4 eur za upomienku. Keďže zmluvná podmienka obsiahnutá v Hlave 17 § 3 úverových zmluvných podmienok je neprijateľnou podmienkou, súd potom celú žalovaným zaplatenú sumu vo výške 131,95 eur započítal výlučne na istinu úveru. Dôvodná je preto žaloba v časti o zaplatenie sumy 115,95 eur a vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočne primeranej lehote má právo veriteľ od zmluvy odstúpiť. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania; výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 Obč. zákonníka).

Žalobca dňa 17.7.2012 vyzval žalovaného, aby v lehote do 15 dní od odoslania výzvy, zaplatil dlžnú pohľadávku vo výške 135,95 eur. Žalobca však žiadal priznať úroky z omeškania až od 15.10.2013.

Výška úrokov z omeškania vyplýva z nar. vlády č. 87/95 Z.z. v znení neskorších právnych úprav, účinného ku dňu omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška úrokov z omeškania v danom prípade dosahuje výšku 5,50 % ročne zo sumy 115,95 eur od 15.10.2013 do zaplatenia. Keďže žalobca žiadal priznať úroky z omeškania vo výške 0,0240% denne (8,76% ročne), čo prevyšuje zákonom upravenú maximálnu výšku úrokov z omeškania, súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne

nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Náhrada trov konania žalobcu predstavuje nárok na nahradenie zaplateného súdneho poplatku za podanie žaloby vo výške 16,50 eur podľa § 2 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a náhradu trov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia predstavujú odmenu za 2 úkony právnej služby v hodnote po 16,60 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) plus 2 x režijný paušál po 7,81 eur, plus 20% DPH v súlade s § 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia tak činia 58,58 eur.

V súlade s ust. § 151 ods. 8 O.s.p. zároveň súd osobitne vyjadril trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 204 ods. 1 O.s.p.) v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť uvedenú vo výrokovej časti tohto rozsudku, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.